СӘУІР 2024
ЖАМБЫЛ СУ МКК

ҚАЗАҚСТАН: ТАРАЗ ҚАЛАСЫНЫҢ КӘРІЗДІК ТАЗАРТУ ҚОНДЫРҒЫЛАРЫН ЖАҢҒЫРТУ ЖОБАСЫ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК БАСҚАРУ ЖОСПАРЫ

Қысқартулар тізімі

МҚАТ - Мәдени құндылықтарды анықтау тәртібі

ДЕҚОҚ - Денсаулықты, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау

ЕҚжҚТ - Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы

ЕҚжҚТБЖ - Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасын басқару жоспары

ҚОжӘС - Қоршаған орта және әлеуметтік сала

ЕҚДБ - Еуропалық қайта құру және даму банкі

ҚОӘБ - Қоршаған ортаға әсерді бағалау

ӘӘС - Экологиялық және әлеуметтік саясат

ҚОжӘСӘБ - Қоршаған орта және әлеуметтік салаға әсерді бағалау

ӘӘБЖ - Экологиялық және әлеуметтік басқару жоспары

ЖЖҚТ - Жобаны жүзеге асыруға қойылатын талаптар

ЖҚҚ - жеке қорғаныс құралдары

ҚР - Қазақстан Республикасы

ТМ - Техникалық тапсырма

ҚБЖ - Қалдықтарды басқару жоспары

Экологиялық және әлеуметтік басқару жоспары

Жоба Сипаттамасы

Тараз қаласы Қазақстанның оңтүстік бөлігінде орналасқан. Толығымен қала әкімдігінің меншігіндегі «Жамбыл су» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны (бұдан әрі «Компания» немесе «Тапсырыс беруші») қаладағы орталықтандырылған ауыз сумен жабдықтау және кәріз қалдықтарын басқару қызметтерін көрсететін жалғыз жеткізуші болып табылады.

2022 жылдың қорытындысы бойынша Тараз қаласының тұрғындарының саны 427,4 мың адамды құрады. Компанияның қызмет көрсету аймағында 303 224 тұрғын бар (298 150 тұрғынды Компания сумен қамтамасыз етеді және 200 139 адам кәріз қалдықтарын жинау қызметін пайдаланады). Сумен жабдықтау және кәріз қалдықтарын жинаудың жалпы көлемі сәйкесінше 20 млн. 3 және 17,7 млн.м3 құрайды.

Тараз қаласы айтарлықтай ірі облыс орталығы болғанына қарамастан, онда кәріздік тазарту қондырғылары (бұдан әрі «КТҚ») жоқ. Биліктің оны салуға жеке талпыныстарына қарамастан, ағынды суларды тазарту жұмыстары сүзгілік тұндырғыштарды қолданумен шектеледі. Сүзгілік тұндырғыштардан кейінгі тазартылған ағынды сулардың сапасы ұлттық және Еуропалық Одақтың (ЕО) санитарлық стандарттарына қойылатын талаптардан әлдеқайда төмен. Бұл қоршаған ортаға зиянын тигізеді және денсаулық пен гигиенаға айтарлықтай қауіп төндіреді.

КТҚ жаңғырту жобасы 2019 жылы Қазақстан Үкіметі ағынды суларды тазарту құрылыстарын жаңғырту жөніндегі ұлттық бастаманың бір бөлігі болып табылады. Бұл жоба тұтынушыларға қызмет көрсету және қоршаған ортаны қорғау тұрғысынан қолданыстағы дренаж жүйесіндегі кемшіліктерді жоюға бағытталған. Бұл жобаны жүзеге асыру арқылы Компания қалалық ағынды суларды жергілікті экологиялық стандарттарға, сондай-ақ Еуропалық Одақ нұсқауларына сәйкес тазарта алады.

ЕҚДБ Жобаның техникалық-экономикалық негіздемесін әзірлеу үшін CECT Консалтинг Инжиниринг (CECT Consulting inženiring in svetovanje d.o.o., Словения) компаниясын (бұдан әрі «Кеңесші») тартты және Басым Инвестициялық Бағдарламаны (БИБ) анықтауды тапсырды. Бір мезетте Жобаға қатысты ҚОжӘС бойынша зерттеулерді жүргізуге қоршаған орта және әлеуметтік саладағы (ҚОжӘС) CECT Консалтинг мамандарының тобы тағайындалды.

Жоба ЕҚДБ -ның 2019 жылға арналған Экологиялық және әлеуметтік саясаты (ЭӘС) бойынша А санаты ретінде жіктеледі , өйткені жоба қуаттылығы 150 000 тұрғыннан асатын балама халықтан асатын КТҚ салуды көздейді. Сондықтан Жоба ҚОжӘС бойынша ЕҚДБ Саясатына және Жобаны жүзеге асыруға қойылатын талаптарға (ЖЖҚТ) сәйкес Қоршаған ортаға және әлеуметтік салаға әсерді бағалаудың (ҚОжӘСӘБ) жан-жақты есебін әзірлеуді талап етеді.

Негіздеме және мақсат

Осы ЭӘБЖ қоршаған ортаға және әлеуметтік салаға әсерді бағалау (бұдан әрі - "ҚОжӘСӘБ") есебінің жобасында көзделген алдын алу, азайту және жұмсарту жөніндегі шаралар/іс-қимылдар мен Жобаны жобалау, салу және пайдалану кезеңінде экологиялық және әлеуметтік іс-әрекеттерді (ҚОжӘС) тиісінше іске асыру мен басқару арасындағы сыни өзара байланысты белгілейді. ЭӘБЖ:

- қоршаған ортаға , денсаулық пен қауіпсіздікке , сондай-ақ әлеуметтік салаға (бұдан әрі – ДЕҚОҚжӘС) күтілетін әсерлерді қорытындылайды ;
- әсерлердің алдын алу, жеңілдету немесе оңтайландыру шаралары туралы толық ақпарат береді;

- әсерлердің алдын алу, жеңілдету немесе оңтайландыру бойынша шараларды жүзеге асырумен байланысты жауапкершіліктерді сипаттайды; және,
- қажет болған жағдайда шығындар сметасын/осы шараларды іске асыру үшін қаржыландыру көздеріне сілтемелерді ұсынады .

Жобаның физикалық, биологиялық, мәдени және әлеуметтік-экономикалық ортаға әсерлері ҚОжӘСӘБ есебінің **6-бөлімінде** анықталған және сипатталған әсер етулер тәуекелдер/әсерлер матрицасына (**1-кесте**) сәйкес бағаланды және осы ӘӘБЖ- ға енгізілген. Әрбір әсер үшін күтілетін жағымсыз әсердің алдын алу, азайту, жеңілдету немесе өтеу үшін тиісті шаралар және мүмкін болған жағдайда ықтимал оң әсерлерді/ пайдаларды күшейту шаралары ұсынылды. Әрбір жағымсыз әсер үшін оның шамасын, ықтималдығын , ұзақтығын , түрін және қайтымдылығын, сондай-ақ оған ҚОжӘС рецепторларының сезімталдығын ескере отырып , белгілі бір түс мәні белгіленді (**1-кесте**). Осылайша, әрбір жағымсыз әсердің маңыздылығы «әсер етпестен» (сұр) бастап «маңызды әсерге» (қызыл) дейін ауытқиды, бұл ретте оң әсерлер анықталды, бірақ жіктелмейді (жасыл). Белгіленген әсер ету түрлері, жұмсарту мен басқарудың тиісті шараларымен қатар, әр кезең - жобалау, салу және пайдалану үшін ЖЭС-те бөлек келтірілген (**2-кесте**).

1-кесте . Әсерлер/тәуекелдің маңыздылығы матрицасы

Маңызды әсерлер	Маңызды әсер	
	Орташа әсер	
Елеусіз әсерлер	Әлсіз әсер	
	Маңызды емес әсер	
Әсері жоқ		
Оң әсер		

ӘӘБЖ құрылымы және институционалдық шаралар

Ұсынылған ӘӘБЖ үш бөлімнен тұрады (A, B және C); Әрбір бөлімде Жобаның үш негізгі кезеңі үшін ҚОжӘС бақылау және азайту шаралары жинақталған, сәйкесінше:

A. Жобалау/құрылысқа дайындық кезеңі;
B. Құрылыс кезеңі; және
C. Пайдалануға беру кезеңі.

А бөлімінде негізінен Компания (немесе оның аймақтық филиалы) және/немесе оның тиісті мердігерлері (шаралардың орындалуына қатысты төмендегі кестеде көрсетілгендей) жобалық құжаттарды әзірлеу кезінде және/немесе құрылысқа дайындық кезеңінде жүзеге асыруы тиіс ҚожӘС-қа әсердің алдын алу, азайту және/немесе жұмсарту жөніндегі шаралар сипатталған. Тиісті мердігерлер орындауға арналған әрекеттер олардың тиісті келісімшарттарына біріктірілуі керек.

В бөлімінде Жоба шеңберінде құрылыс жұмыстарын орындауға арналған тендерге қатысатын ұйымдардың/фирмалардың (Жобаның құрылыс мердігері) тендерлік құжаттарына енгізілуі тиіс және олардың келісімшарттарының бір бөлігі болуы тиіс ҚОжӘС-қа әсер етудің алдын алу, азайту және/немесе жұмсарту жөніндегі шаралар сипатталған. Осы шаралардың сәтті орындалуы жобаның ҚОжӘС тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

С бөлімі КТҚ және тиісті инфрақұрылымды пайдалануға беру кезеңінде Компанияның ҚОжӘС бойынша шараларды іске асыруын көздейді.

ҚЫЗМЕТТІК ПАЙДАЛАНУ

ЭӘБЖ жобалау/құрылысқа дайындық, құрылыс және пайдалануға беру кезеңдерінде Компанияның тиісті қызметкерлері мен мердігерлердің ЭӘБЖ іс-шараларын тиімді жүзеге асыруын қамтамасыз ету үшін оқыту немесе біліктілікті арттыру іс-шараларын қамтиды.

ҚЫЗМЕТТІК ПАЙДАЛАНУ

2-кесте Экологиялық және әлеуметтік басқару жоспары

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
А. Жобалау/құрылысқа дайындық кезеңі							
А-1	Топырақтың ластануы (6.4.1.3)	Орташа	- Құрылыс мақсаттарына бөлінген аумақтарды барынша орынды азайту, - Топырақты (жердің үстіңгі қабаты мен жер қойнауының), қалдықтарды, майды, химикаттарды және басқа да құрылыс материалдарын сақтауға арналған алаңдарды жобалау .	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК / Жобаны әзірлеуші компания	Құрылыс басталғанға дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
А-2	Қалдықтардың түзілуі (6.4.1.4)	Орташа	- Жобада қалдықтарды басқару жоспарын (ҚБЖ) дайындау және енгізу,	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс басталғанға дейін	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
			- Қалдықтарды бөлек сақтауға арналған алаңдарды жобалау (*А-1 тармағының 2-ші іс-қимылымен бірге).*		«Жамбыл-Су» МКК / Жобаны әзірлеуші компания		«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
А-3	Қоршаған ортаны және ландшафтты эстетикалық қабылдауға әсері (6.4.1.4)	Орташа	- Ағынды сулардың тұндырғыштары мен ағартқыш тұндырғыштарды рекультивациялау/қалпына келтіру үшін ҚОӘБ жеке есебін дайындау. Уәкілетті мемлекеттік органнан оң қорытынды алу.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК / Жобаны әзірлеуші компания	Құрылыс басталғанға дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
А-4	Өсімдікке әсері (6.4.1.6)	Орташа	- Уәкілетті мемлекеттік органнан КТҚ санитарлық қорғау аймағына келісу құжатын (оң қорытынды) алу .	Орташа	«Жамбыл-Су» МКК	Құрылыс басталғанға дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			- КТҚ және СҚА аумағын абаттандырудың жобалық құжатын әзірлеу.		«Жамбыл-Су» МКК/мамандандырылған жобалау компаниясы	Құрылыс басталғанға дейін	
А-5	Тұрғындардың денсаулығы мен қауіпсіздігі (6.4.2.3)	Орташа	Құрылыс басталғанға дейін Жол қозғалысын ұйымдастыру жоспарын әзірлеп, Тараз қаласының әкімдігімен және Полиция департаментімен келісу.	Маңызды емес	Құрылыс мердігері	Құрылыс басталғанға дейін	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
А-6	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік (6.4.2.4)	Орташа	Қолданыстағы ұлттық талаптарға және халықаралық озық тәжірибе қағидаттарына сәйкес еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасын басқару жоспарын (ЕҚжҚТБЖ) әзірлеу. ЕҚжҚТБЖ кем дегенде келесілерді қамтуы керек: - Негізгі тәуекелдер мен қауіптерді анықтау; - Басшылар, инженерлер мен техникалық қызметкерлер арасында ЕҚжҚТ бойынша рөлдер мен жауапкершіліктерді бөлу; - Нұсқаулықтар, тренингтер және білімді тексерді өткізуу; - ЕҚжҚТ процедуралары мен ережелері, - Медициналық тексерулер, - Төтенше жағдайды жою, - Қауіпті материалдарды, соның ішінде химиялық заттарды, майды/отынды басқару; - Өрт және электр қауіпсіздігі;	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс басталғанға дейін	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			- Қауіптілігі жоғары жұмыстарды орындау, - Жеке қорғаныс құралдары, - Қосалқы мердігерлерді қадағалау, - Жұмыс орындарын аттестациялау/сертификаттау, - Төтенше жағдайларды тергеу және т.б. - Ұлттық еңбек заңнамасына және ЕҚДБ ЖЖҚТ2 сәйкес құрылыс кезеңі үшін еңбекті ұйымдастыру жоспарын дайындау. - Қызметкерлерді орналастыруды ұйымдастыру жоспарын әзірлеу және енгізу (егер қажет болса), оған кем дегенде мыналар кіруі тиіс: - Жоба учаскесі шегінде жергілікті жұмыс күшінің болуын бағалауға негізделген қызметкерлерді орналастыру қажеттілігін бағалау, - Қолданыстағы тұрғын үйдің болуы, - Қызметкерлерді орналастырудың жұртшылыққа әсерін бағалау, салдарын жұмсарту бойынша тиісті шараларды әзірлеу, - Қызметкерлерді орналастыру бойынша қолданылатын стандарттар мен ережелер, - Шағымдарды қарау бойынша консультациялар мен тетіктерді қоса алғанда, қызметкерлерді орналастыруды ұйымдастыру.				

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
А-7	Мәдени мұраға әсері (6.4.3.5)	Орташа	- Құрылысты бастамас бұрын лицензиясы бар компанияны жоба алаңына тарихи және мәдени зерттеу жүргізуге шақыру және тиісті рұқсат беру.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК жалдаған лицензияланған компания	Құрылыс басталғанға дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
			- ЕҚДБ ЖЖҚТ8 және ҚР тарихи және мәдени мұра объектілерін қорғау және пайдалану туралы заңына сәйкес мәдени құндылықтарды табу тәртібін (МҚТБ) әзірлеу.		Құрылыс мердігері	Құрылыс басталғанға дейін	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
В. Құрылыс кезеңі							
В- 1	Ауа сапасына әсері (6.4.1.1)	Орташа	- Заманауи құрылыс машиналары мен механизмдерін, сондай-ақ кем дегенде Еуро V стандарттарына сәйкес келетін қозғалтқыштармен жабдықталған , газ шығарындылары бақыланатын және шудың ең аз сипаттамалары бар көлік құралдарын пайдалану, - Пайдаланылған құрылыс техникасы мен жүк көліктеріне тұрақты техникалық қызмет көрсету, - Сусымалы материалдарды тасымалдаған кезде жүк көліктерінің шанағын жабу, - материалдарды және топырақтың үстіңгі қабатын су өткізбейтін брезент жамылғысының астында сақтау. - Қатты жел кезінде экскавациялық және қазба жұмыстарын шектеу,	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			- Алаңда және одан тыс жерлерде, әсіресе экскавация және басқа да жер жұмыстары кезінде қара жолдарды үнемі суару, - Қазу мен қайта толтыру арасындағы кезеңді азайту, - Құрылыс материалдары мен қалдықтарын жағуға тыйым салу, - Жұмыстың уақыт шеңбері мен дәйектілігін әзірлеу және енгізу: 1) бір уақытта жұмыс істейтін машиналар мен механизмдердің санын азайту, 2) құрылыс алаңына және кері қарай Құрылыс техникасы мен көлік құралдарының қозғалысы үшін әртүрлі уақыт аралығын бөлу, 3) бос жұмыс режимін және отын шығынын азайту, 4) түтін және атмосфералық температура инверсиялары кезінде машиналар мен жабдықтарды пайдаланудан аулақ болу. - Жоғарыда аталған шараларға қосымша, жеке қорғаныс құралдарын (ЖҚҚ), атап айтқанда, респираторлар мен қорғаныс маскаларын қатаң пайдалануды қамтамасыз ету.				
В- 2	Шу мен дірілдің әсері (6.4.1.2)	Әлсіз	- Пайдаланылған құрылыс жабдықтары мен жүк көлігіне үнемі техникалық қызмет көрсетуді орындау,	Маңызды емес	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			- жүк көлігінің қозғалысы сезімтал рецепторларға жақын жерде (атап айтқанда, жүк көліктері Тараз қаласының шегінде қозғалғанда) жүк көлігінің бағыты мен жылдамдығын шектеу (ұсынылған жылдамдықты ұстану), - Құрылыс жабдықтарының бірлескен операцияларын реттеу (шу шығаратын жабдықтың бірлескен жұмысына жол бермеу), - Қажет болған жағдайда құрылыс жұмыстары кезінде шудан қорғайтын жылжымалы экрандарды орнату, - Жұмыс уақытына, демалыс немесе мереке күндеріне шектеулер белгілеу, түнгі уақытта құрылыс жабдықтарының жұмысын тоқтату (21: 00-08: 00), - ЖҚҚ-ны қатаң пайдалануды қамтамасыз ету, атап айтқанда, құлақтың дыбыс деңгейін қолайлы деңгейге дейін төмендетуге қабілетті қорғаныс құрылғылары, - "Шулы" операциялармен айналысатын қызметкерлер үшін әр 2 сағат сайын қосымша 15 минуттық үзілістер белгілеу.				келісімшартының бөлігі ретінде
В-3	Топырақтың ластануы (6.4.1.3)	Орташа	- Топырақтың беткі қабатын бөлек, арнайы тағайындалған жерде, су өткізбейтін кенеп	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			жамылғысымен сақтап, оның құнарлы қасиеттерін жоғалтпайтындай етіп ұстау, - Беріктікті қамтамасыз ету үшін топырақ қабатының үйіндісі 2 м-ден аспауы керек. құрамында эрозия мен жууды болдырмау үшін тиісті түрде ұстау, - Су өткізбейтін тентпен қоршалған және жабылған арнайы арналған алаңдарда құрылыс және басқа да сусымалы материалдарды сақтау, - Су өткізбейтін кенеп қалқамен жабдықталған көлік құралдарымен сусымалы материалдарды тасымалдау, - Ескі және жарамсыз құрылыс техникасы мен көлік құралдарын пайдалануға тыйым салу, - Төгілудің алдын алу жоспарын (ТАЖ) дайындау, ол кем дегенде келесі ережелерді қамтуы керек: 1) тиісті қызметкерлердің рөлдері мен жауапкершілігі, 2) мұнай өнімдері мен химикаттарды бөлек, қайталама қорғаныш конструкцияларымен немесе қойындылармен жарақтандырылған арнайы сыйымдылықтарда/резервуарларда сақтау,				келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			3) май, отын және басқа да химиялық заттарды арнайы қорғаныс бермаларында құю, 4) Мұнай өнімдері мен химиялық заттарды сақтауға арналған құрылыстарды, сондай-ақ осындай материалдарды тасымалдайтын жүк көлігін төгілудің алдын алу жөніндегі арнайы жиынтықтармен және т. б. жарақтандыру.				
В-4	Қалдықтардың түзілуі (6.4.1.4)	Орташа	***Жалпы ережелер*** - Құрылыс операциялары үшін қалдықтарды басқару процедураларын әзірлеу және енгізу , - Құрылыс жұмыстары кезінде қалдықтарды басқаруға (алдын алу, азайту, қайта пайдалану, қайта өңдеу, отын қалдықтарын қалпына келтіру , кәдеге жарату) басымдықты тәсілді қолдану; - қалдықтарды бөлек жинау /сақтау үшін контейнерлермен жабдықтау және олардың орнын анықтау , - Қалдықтарды сақтау/жинау орындарын қоршаулармен , өрт сөндіргіштермен, екінші реттік қоршау құрылымдарымен , мұнай мен химиялық заттардың төгілуіне қарсы жинақтармен (қажет болған жағдайда) қамтамасыз ету ; - Қалдықтарды қайта өңдеу (кем дегенде қара және түсті металдардың, пластикалық	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			бөтелкелер мен қағаздардың металл сынықтарын жинау), пайда болған қалдықтарды беру бойынша мамандандырылған компаниялармен келісімшарттарға қол қою ***Қалдықтарды тасымалдау*** - Жолдар мен маңайдағы аумақтарға ағып кетпес үшін қалдықтардың барлық түрлерін жабынмен тасымалдаңыз, - Тасымалдау кезінде маршрут бойына қалдықтарды тастауға және/немесе рұқсат етілмеген орындарға қалдыруға тыйым салу; - Қалдықтарды жинау орнынан сақтау, өңдеу/кәдеге жарату орындарына дейін ең төмен тәуекелді ескере отырып тасымалдау жолдарын таңдау , - Қалдықтарды тасымалдайтын жүк автомобильдерінің жүргізушілеріне қалдықтарды қауіпсіз тасымалдау ережелерін сақтауға нұсқау беру. ***Тұрмыстық және құрылыстық қалдықтарды басқаре:*** - Құрылыс алаңын тұрмыстық қалдықтарды жинауға арналған контейнерлермен/қоқыс жәшіктерімен жабдықтау , - Құрылыс учаскесінен тұрмыстық және құрылыс қалдықтарын үнемі алып тастау				

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			үшін тұрмыстық және құрылыс қалдықтарын жинау жөніндегі компаниялармен келісімшарттарға қол қою, - Қалдықтармен айналысатын жұмысшыларды ЖҚҚ және, атап айтқанда, қорғаныс киімдерін, аяқ киімдерді, қолғаптарды, респираторларды/маскаларды қолдануға міндеттеу.				
В-5	ҚО және ландшафтты эстетикалық қабылдауға әсері (6.4.1.4)	Орташа	- Вахталық кент шекарасы мен автотұрақ аумағы бойында қорғаныс экрандарын немесе қоршауларды орнату (қоршау қажет болған жағдайда қоршаған ортамен үйлесетін түс гаммасы болуы тиіс; - Құрылыс материалдары мен топырақ қабатының үйінділерін қоршаған ортамен бірдей түсті брезентпен жабу, - Топырақ қабатын, қалдықтарды және құрылыс материалдарын, сондай-ақ олардың өлшемдерін А-42 жолынан көрінбейтін етіп сақтау үшін орынды таңдау, - Операцияларды тек күндізгі уақытта орындау.	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
В-6	Өсімдікке әсері (6.4.1.6)	Орташа	- Құрылыс жұмыстары кезінде нақты пайдаланылатын жер учаскелерін барынша орынды азайту,	Орташа	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
			- Санитарлық-қорғау аймағынан (СҚА) 500 м шегінде ағаш отырғызуды ұйымдастыру, бұл да Жобада жергілікті ҚОӘБ қорытындысының талабы болып табылады (ағаштардың саны мен түрлері – бекітілген СҚА жобалық құжатына сәйкес).		Көгалдандыру бойынша мамандандырылған мердігер	Құрылыс жұмыстары аяқталғаннан кейін және КТҚ пайдалану басталғанға дейін	Жоба бюджеті шегінде
В-7	Су сапасына әсері (6.4.1.7)	Орташа	- 6.4.1.1, 6.4.1.3 және 6.4.1.4- тармақтарда ұсынылған шаралар ,	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
		Маңызды	- Ағынды сулардың тұндырғыштары мен ағартқыш тұндырғыштар орналасқан учаскелерді ұлттық талаптарға және озық халықаралық салалық тәжірибелерге сәйкес рекультивациялау /қалпына келтіру.	Орташа			
В-8	Қолданыстағы ағынды суларды ағызу және тазалау технологияларының әсері	**Маңызды**	- Компания директорының 15.04.2024 ж. № 84- В бұйрығымен «Жамбыл-Су» МКК рәсімдеген Өндірістік ағынды қалдықтарды басқару және мониторингілеу жоспарын (ӨАҚБЖ) іске асыру .	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК / Тараз қаласы әкімдігі / Жамбыл облысы әкімдігінің санитарлық-эпидемиологиялық бақылау департаменті	Құрылыс жұмыстары кезінде	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
	(6.4.1.8)						
В-9	Флора мен фаунаға әсері (6.4.1.10)	Орташа	- 6.4.1.1-6.4.1.7 тарауларында көзделген шараларды орындау, - Жасыл аумақтарды қатаң түрде белгіленген аумақтарда кесуді жүзеге асыру және мүмкіндігінше оны барынша азайту; - Жоба алаңының айналасындағы биоәртүрлілікке үнемі мониторинг жүргізу , - Құрылыс кезеңінде қандай да бір бұзушылықтар орын алған жағдайда флора мен фаунаны сақтау бойынша қосымша шараларды ұсыну .	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
		Маңызды	- КТҚ және СҚА учаскесі шегінде ландшафттық дизайн бойынша жобалық құжаттың ережелерін іске асыруды бастау (*сонымен қатар В-7 бөлімінің 2-тармағын қараңыз*) .	Орташа	Ландшафттық дизайн бойынша мамандандырылған мердігер	Құрылыс жұмыстары аяқталғаннан кейін және КТҚ пайдалану басталғанға дейін	Жоба бюджеті шегінде
В-10	Тұрғындардың денсаулығы және қауіпсіздігі (6.4.2.3)	Орташа	- 6.4.1.1-6.4.1.2 бөлімдерінде көзделген шараларды орындау , - Құрылыс алаңына кіруді шектеу, ашық траншеялардың айналасына қоршаулар мен ескерту белгілерін орнату, - Жанжалдардың алдын алу және реттеу туралы ережелерді қоса алғанда,	Маңызды емес	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			қауіпсіздікті қамтамасыз ететін персоналға арналған нұсқаулықтарды әзірлеу, - Әр ауысымның басында дене температурасын міндетті тексеруді қоса алғанда, жұқпалы аурулардың таралуын болдырмау үшін алдын алу тетігін енгізу, тұмауға ұқсас симптомдар анықталған жерлерге кіруге тыйым салу, құрылыс алаңында қолды дезинфекциялау құралдарын орнату.				
В-11	Еңбекті қорғау және техника қауіпсіздігі (6.4.3.4)	Орташа	- Жоба шеңберінде еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі менеджерді тағайындау, - Құрылыс кезеңінде ЕҚжҚТБЖ -да белгіленген шараларды орындау, - Компаниямен ЕҚжҚТ бойынша тиімді байланыс/есеп беру арналарын құру, - Құрылыс мердігерінің (және оның қосалқы мердігерлерінің) ұлттық стандарттардың, сондай-ақ ХЕҰ мен ЕҚДБ талаптарының сақталуын бағалау үшін олардың еңбекті қорғау бойынша сыртқы аудиттерді ұдайы жүргізу.	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде
В-12	Мәдени мұраға әсері (6.4.2.5)	Орташа	- Қазу және басқа да жер жұмыстарын орындайтын персоналды МҚАТ ережелеріне үйрету,	Әлсіз	Құрылыс мердігері	Құрылыс жұмыстары кезінде	Жобаның құрылыс келісімшартының бөлігі ретінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			- Археологиялық /кездейсоқ олжалар табылған жағдайда құрылыс жұмыстарын дереу тоқтатып, тарихи және мәдени мұраны сақтау және пайдалану жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органға хабарласу.				
С. Пайдалануға беру кезеңі							
С- 1	Ауа сапасына әсері (6.4.1.1)	Орташа	- КТҚ-ны дезодоратор ерітіндісін автоматты түрде шашатын және жел басым болатын учаскенің айналасындағы иістерді басатын метеорологиялық станциямен жабдықтау және т.б.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК жалдаған мамандандырылған компания	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап бір жыл ішінде	Жоба бюджеті шегінде
			- Мүмкіндігінше ауа / иіс шығару көздерін жабу (резервуарлар, арналар, ағынды сулардың тұндырғыштары және т.б.). *Мұндай тәжірибенің үлгілері төменде көрсетілген*		«Жамбыл-Су» МКК жалдаған мамандандырылған компания	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап алты ай	Жоба бюджеті шегінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
			Ашық резервуарлар *Жабық резервуарлар* *Ашық тоғандар* *Жабық тоғандар*				
С-2	Топырақтың ластануы (6.4.1.3)	Әлсіз	- Майдың ағып кетуіне жол бермеу үшін пайдаланылған жабдықтар мен жүк көліктеріне тұрақты техникалық қызмет көрсетуді орындау, - Тараз қаласы мен Жамбыл облысының әкімдіктерімен бірлесіп, ҚР СТ 2578-2014 мемлекеттік стандартында белгіленген критерийлер сақталған жағдайда, техникалық дақылдар үшін тыңайтқыш ретінде КТҚ айналасында орналасқан елдімекендерде кептірілген шіріген тұнбаны бөлу мүмкіндігін қарастыру.	Маңызды емес	«Жамбыл-Су» МКК / Тараз қаласының әкімдігі	Ағынды сулардың тұндырғыштарын қалпына келтіру кезеңінде	Жоба бюджеті шегінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
С-3	Қалдықтардың түзілуі (6.4.1.4)	Орташа	- КТҚпайдалану кезінде қалдықтарды басқару рәсімін әзірлеу және орындау, - Қызметкерлерді қауіпті қалдықтармен қауіпсіз жұмыс істеуге үйрету, - Құрылыс алаңын қалдықтарды бөлек жинауға/сақтауға арналған контейнерлермен жабдықтау және олардың орналасқан жерін анықтау, - Ағынды қалдықтарды тазарту жөніндегі операцияларды және түзілетін қалдықтардың көлемін ескере отырып, қауіпті қалдықтарға паспорттарды жаңарту, - Қалдықтарды өңдеу (жою, қайта өңдеу және кәдеге жарату) бойынша мамандандырылған компаниялармен келісімшарттарға қол қою/жаңарту.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап үш ай	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
С-4	ОЖ және пейзажды эстетикалық қабылдауға әсері (6.4.1.5)	Орташа	- 6.4.1.6 бөлімдерінде қарастырылған.	Маңызды емес	Мамандандырылған кәсіпорын арқылы «Жамбыл-Су» МКҚК	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап алты ай	Жоба бюджеті шегінде
С-5	Өсімдіктерге әсері (6.4.1.6)	Орташа	- СҚА және КТҚ периметрі бойынша отырғызылған ағаштарға тұрақты күтім жасау .	Әлсіз (ағаш отырғызғаннан кейін және алғашқы бес жылда)	«Жамбыл-Су» МКК мамандандырылған компания арқылы	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап бес жыл	Жоба бюджеті шегінде

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
				Маңызды емес (бес жылдан кейін)			
С-6	Су сапасына әсері (6.4.1.7)	Орташа	- Рекультивациялау/қалпына келтіруден кейін ағынды сулардың топырақтық тұндырғыштарының айналасында жер асты суларының мониторингін жүргізу. .	Орташа (алғашқы үш жылда)	«Жамбыл-Су» МКК аккредиттелген зертхана арқылы	КТҚ пайдалануға беру сәтінен бастап үш жыл бойы	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
				Әлсіз (4-ші жылдан бастап)			
С-7	Флора мен фаунаға әсері (6.4.1.10)	Әлсіз	- 6.4.1.1-6.4.1.7 тарауларында көзделген шараларды орындау,	Маңызды емес	«Жамбыл-Су» МКК	6.4.1.1-6.4.1.7 бөлімдерінде белгіленген мерзімдерге сәйкес	-
			- Жасыл аумақтарды күтіп-баптау және абаттандыру жұмыстарын жүргізу, - Жасыл учаскелер мен аумақтарды үнемі бақылау.	Оң	«Жамбыл-Су» МКК мамандандырылған компания арқылы	Құрылыс жұмыстары аяқталғаннан кейін және КТҚ пайдалануға беру басталғанға дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары
С-8	Жер иелену/жерді пайдалану (6.4.2.2)	Маңызды	- Жерді пайдалануға шектеулерді өтеу жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК	ҚТҚ пайдалануға берілгенге дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары

№	Әсерлер (ҚОжӘСӘБ есебіндегі бөлім)	Бастапқы әсер ету	Әсерді азайту үшін ұсынылатын шаралар	Қалдық әсер	Әсерлерді жеңілдету/басқару шараларын орындау үшін жауапкершілік	Орындау мерзімдері (уақыт шеңбері)	Шығындар сметасы
С-9	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы (6.4.2.4)	Орташа	- Жаңа тазарту құрылыстары мен инфрақұрылымға байланысты технологиялық өзгерістерді ескере отырып, ЕҚжҚТ бойынша қолданыстағы бағдарламалар мен рәсімдерді жаңарту.	Әлсіз	«Жамбыл-Су» МКК	ҚТҚ пайдалануға берілгенге дейін	«Жамбыл-Су» МКК меншікті ресурстары